

2025 оны IV улирал

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЭЛ

Орхон аймаг

Нэг.Эх хүүхдийн эрүүл мэнд

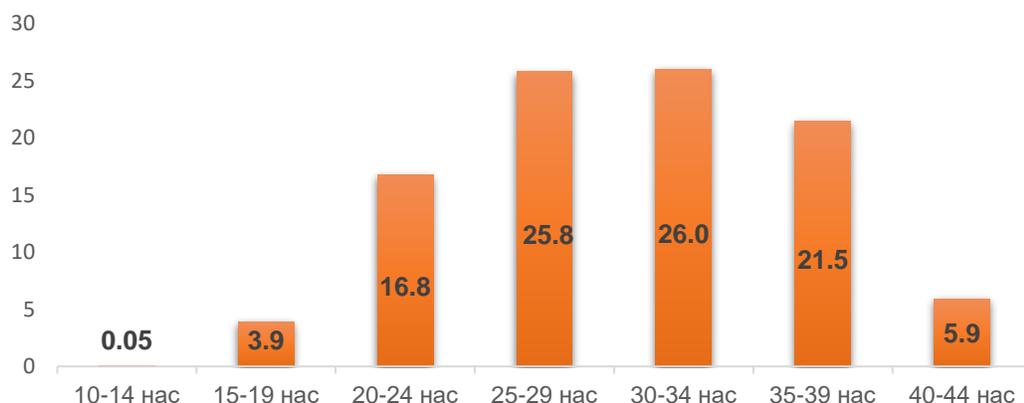
Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2025 оны байдлаар 1923 эх төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 82 төрөлтөөр буюу 1.0 хувиар буурч, төрсөн эхчүүдийн 1804 нь буюу 93.8 хувь нь эмчийн хяналтын үзлэгт 6 ба түүнээс удаа хамрагдсан нь өмнөх оноос 14.6 хувиар өссөн. Нийт төрөлтөд амьгүй төрөлт 9 буюу 0.5 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1 тохиолдлоор буюу 1.1 хувиар нэмэгдэж, гэрийн төрөлт 3 бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеээс 1 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. Орон нутгаас Орхон аймагт ирж амаржиж буй эхчүүдийн 6.8 хувь нь Булган аймаг, 4.2 хувь нь Улаанбаатар хот 3.0 хувь Сэлэнгэ аймаг, 1.8 хувь нь Хөвсгөл, 1.0 хувь нь Архангай аймгууд эзэлж байна.

Орон нутгаас ирж амаржсан эхчүүд бодит тоо

	Архангай	Баянхонгор	Булган	Говь-алтай	Дорноговь	Дорнод	Дундговь	Завхан	Өвөрхангай	Өмнөговь	Сүхбаатар	Сэлэнгэ	Төв	Увс	Ховд	Хөвсгөл	Хэнтий	Дархан-уул	Улаанбаатар	Говьсүмбэр	Бүгд	Нийт төрөлтөд
2024	27		144	1	6	1	3	5	4	6	1	69	7	1	2	32	4	4	87	3	407	20.3
2025	20	2	131	1		3	1	3	2	6	1	57	4	11	1	35	3	7	80		368	19.2

Төрсөн эхчүүд насны ангилал хувиар

Насны хувьд 4.0 хувийг 20 хүртэлх насны төрөлт эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 9 тохиолдлоор буюу 0.7 хувиар, 27.4 хувийг 35-аас дээш насны төрөлт эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 29 тохиолдлоор буюу 24.6 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна. Мэс заслын аргаар төрүүлсэн эх нийт 522 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 74 тохиолдлоор буюу 12.4 хувиар буурсан байна.

Төрөлтийн мэдээлэл

		Төрсөн эх	Амьд төрсөн нярай	Амьгүй төрсөн нярай
2024 оны байдлаар	Орхон аймаг	2005	2017	8
	Аймгуудын дүн	26199	26336	106
	Улсын дүн	57319	57756	290
2025 оны байдлаар	Орхон аймаг	1923	1936	9
	Аймгуудын дүн	24335	24466	109
	Улсын дүн	53716	54137	252

Жирэмсэн, төрөлт, төрсний дараах үеийн хүндрэл

Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэл 2230 тохиолдол бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлтөд 1152 ногдож байна.

Нийт хүндрэлд:

- Жирэмсэн үеийн хүндрэл 1145 буюу 51.3 хувь
- Төрөх үеийн хүндрэл 892 буюу 40.0 хувь
- Төрсний дараах үеийн хүндрэл 38 буюу 1.7 хувь
- Жирэмсэн, төрөхөөс үл хамаарах өвчний хүндрэл 155 буюу 7.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

Жирэмсэн үеийн хүндрэлүүдээс даралт ихсэлт 22.1 хувь, төрөх үеийн хүндрэлээс төрөх хүчний анхдагч болон хоёрдогч сулрал 40.2 хувь, төрсний дараах үеийн хүндрэлээс төрсний дараах үеийн цус алдалт 94.8 хувьтай тэргүүлж байна.

Хүүхдийн эрүүл мэнд

2025 оны байдлаар аймгийн хэмжээнд 1936 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 81 хүүхдээр буюу 4.0 хувиар буурчээ. Төрөлтийн түвшин 1000 хүн амд 18.1 өмнөх оны мөн үеэс 0.9 промиллоор буурсан. Амьд төрсөн хүүхдийн 1000 буюу 51.7 хувь нь хүү, 936 буюу 48.3 хувь нь охин байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 100 охинд ойролцоогоор 93.6 хүү ногдож, амьд төрсөн 1936 хүүхдээс 68 нярай буюу 3.5 хувь нь 2500 гр-аас доош жинтэй төрж, 15 тохиолдол буюу 0.8 хувь нь төрөлхийн хөгжлийн гажигтай төрсөн.

Амьд төрсөн хүүхэд, эхийн тээлтийн хугацаа, хувиар

Он	Эхийн тээлтийн хугацаа эзлэх хувь					Төрөлхийн гажигтай төрсөн	2500 гр-аас доош жинтэй төрсөн
	22-28 долоо хоногтой	29-32 долоо хоногтой	33-36 долоо хоногтой	37-41 долоо хоногтой	42 долоо хоногоос дээш		
2024 оны байдлаар	0.4	0.9	5.0	93.7		0.9	5.2
2025 оны байдлаар	0.2	0.7	4.7	94.4		0.8	3.5

Тав хүртэлх насны хүүхдийн өсөлт хөгжлийн хяналтад давхардсан тоогоор 93389 хүүхэд хамрагдсанаас 0.16 хувь нь туранхай, 0.16 хувь нь тураалтай, 0.26 хувь нь өсөлтийн хоцрогдолтой, А амин дэм уусан 6191, Д амин дэм уусан 81058, олон найрлагат бичил тэжээл хэрэглэсэн 2 хүүхэд байна.

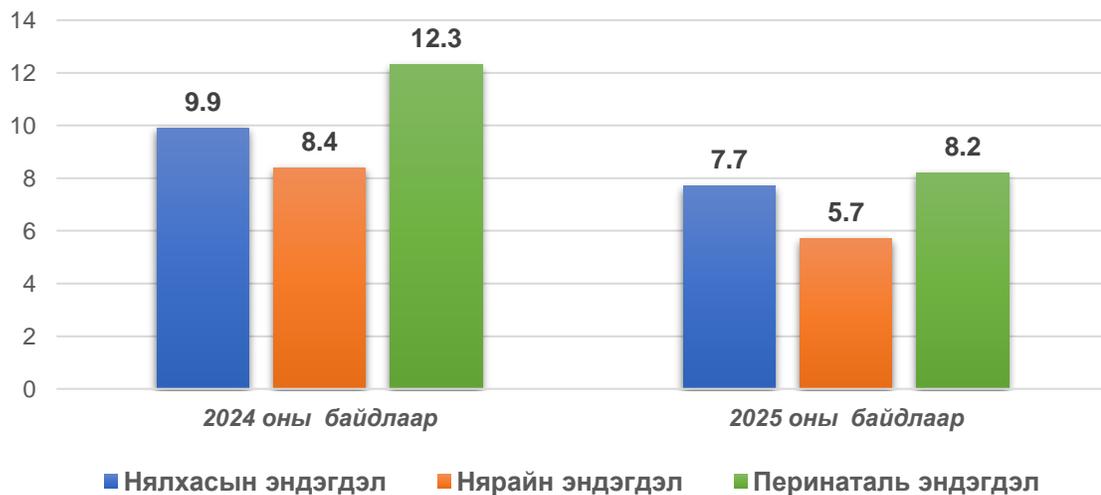
Эхийн эндэгдэл

Аймгийн хэмжээнд 2024, 2025 оны байдлаар эхийн эндэгдэл бүртгэгдээгүй.

Нялхсын эндэгдэл

2025 оны байдлаар нялхсын эндэгдлийн 15 тохиолдол бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлтөд 7.7 ногдож байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 5 тохиолдлоор буюу 2.2 промиллоор буурч, нялхсын эндэгдлийн 11 буюу 73.3 хувийг нярайн эндэгдэл эзэлж 1000 амьд төрөлтөд 5.7 байна. Нярайн эндэгдлийн нийт 11 тохиолдлын 7 буюу 63.6 хувь нь эрт үеийн эндэгдэл, 4 буюу 36.4 хувийг 7-28 хоногтой нярайн эндэгдэл тус тус эзэлж байна. Нялхсын эндэгдлийг шалтгаанаар авч үзвэл: Перинаталь үеийн эмгэг 60.0 хувь, төрөлхийн хөгжлийн гажиг, төрөлхийн тэмбүү, уушгины хатгаа тус тус 6.7 хувийг, осол гэмтлийн шалтгаант нас баралт 13.3 хувийг эзэлж байна.

1000 амьд төрөлтөд

	2024 оны байдлаар			2025 оны байдлаар		
	Нялхасын эндэгдэл	Нярайн эндэгдэл	Перинаталь эндэгдэл	Нялхасын эндэгдэл	Нярайн эндэгдэл	Перинаталь эндэгдэл
Орхон аймаг	9.9	8.4	12.3	7.7	5.7	8.2
Аймгуудын дундаж	11.9		9.0	12.9		9.8
Улсын дундаж	12.2	61.4	9.8	13.6	62.3	10.5

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 16 тохиолдол бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлтөд 8.3 ногдож байгаа нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 5 тохиолдлоор буюу 2.1 промиллоор буурсан байна.

Хоёр.Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

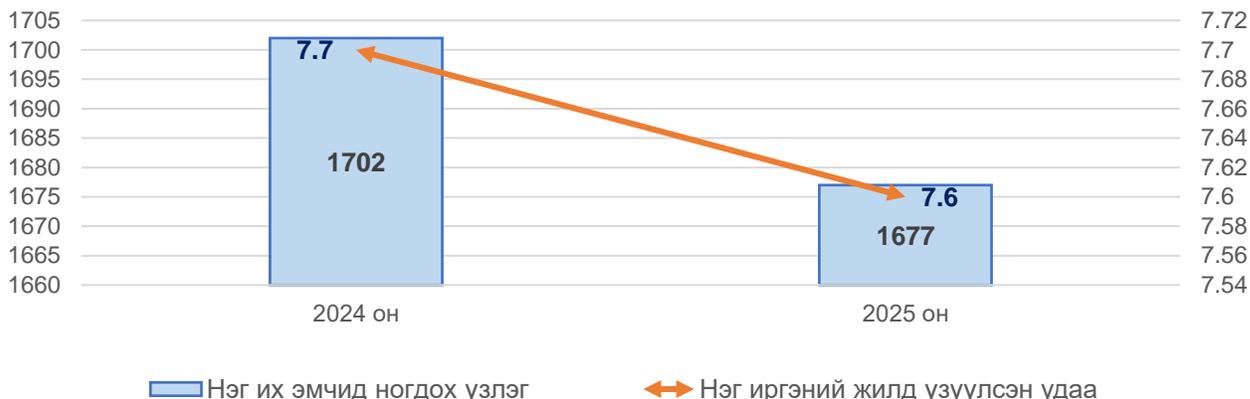
Аймгийн хэмжээнд 2025 оны байдлаар нийт 803343 эмчийн үзлэг хийгдсэнээс 35.3 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 41.5 хувийг өвчний учир амбулаторт 7.8 хувийг идэвхитэй хяналтын үзлэг, 15.4 хувийг гэрийн үзлэг тус тус эзэлж байна. Нэг их эмчид ногдох үзлэгийн тоо 1677 байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад урьдчилан сэргийлэх үзлэг 0.2 хувиар, идэвхитэй хяналт 1.1 хувиар өсч, өвчний учир амбулаторийн үзлэг 0.8 хувиар, гэрийн идэвхтэй үзлэг 0.6 хувиар тус тус буурсан байна. Эмчийн үзлэгийг эмнэлгийн төрлөөр харуулбал: 47.7 хувийг өрхийн эмчийн, 25.7 хувийг Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн, 13.8 хувийг хувийн хэвшлийн клиникийн, 5.6 хувийг Эрдэнэт медиал төрөлжсөн эмнэлгийн, 5.5 хувийг Эрдэнэт сувиллын, 1.6 хувийг сумын эмчийн үзлэг эзэлж байна.

	ЭМБ-ууд	Нийт үзлэг	Үүнээс					
			Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Нийт үзлэгт эзлэх %	Өвчний учир амбулаторт	Идэвхтэй хяналт	Гэрийн идэвхтэй	Гэрийн дуудлагаар
2024 оны байдлаар	СЭМТ	10050	3361	33.4	2282	778	2778	851
	БОЭТ	196723	30739	15.6	149332	16615	5	32
	ӨЭМТ	380974	202587	53.2	19755	33431	123114	2087
	ХХЭМБ	117286	12647	10.8	102892	1721	13	13
	ЭТ сувилал	44278	9309	21.0	33477	1434	54	4
	ЭТ медиал	57295	24098	42.1	33197			
	Аймгийн дүн	806606	282741	35.1	340935	53979	125964	2987
2025 оны байдлаар	СЭМТ	13155	4384	33.3	3676	1350	2968	777
	БОЭТ	206844	37819	18.3	150565	18433	24	3
	ӨЭМТ	383183	197177	51.5	26441	39390	118340	1835
	ХХЭМБ	110912	15207	13.7	93173	2531	1	
	ЭТ сувилал	44498	9588	21.5	33912.	937	58	3
	ЭТ медиал	44751	19398	43.3	25353			
	Аймгийн дүн	803343	283573	35.3	333120	62641	121391	2618

Эмчийн үзлэг төрлөөр, хувь

Нэг иргэн дунджаар 7.6 удаа эрүүл мэндийн байгууллагад хандаж эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ авсан нь өмнөх оны түвшинд байна.

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг үзлэгийн мэдээлэл

Аймгийн хэмжээнд артерийн гипертензи эрт илрүүлэг үзлэгт 18-аас дээш насны нийт 55755 (87.9%) хүн хамрагдсан бөгөөд 39.8 хувь нь эрэгтэй, 60.2 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр нийт үзлэгийн 0.86 хувь нь артерийн гипертензи онош батлагдсан байна. Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлэг үзлэгт 35-аас дээш насны нийт 42878 (103.6%) хүн хамрагдсанаас 40.1 хувь нь эрэгтэй, 59.9 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр 0.4 хувьд нь чихрийн шижин өвчний онош батлагдсан байна. Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгт 40-65 насны 2224 (119.7%) хүн хамрагдсан.

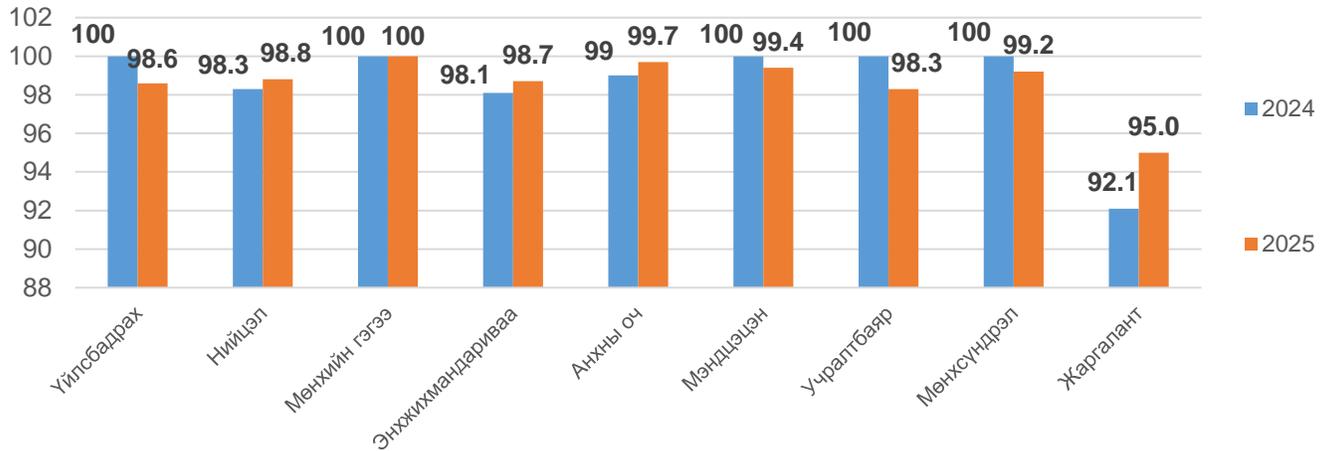
		АРТЕРИЙН ГИПЕРТЕНЗИ ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ			ЧИХРИЙН ШИЖИН ХАМ ШИНЖ -2 ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ		
		Хамрагдсан хүний тоо	Оношлогдсон артерийн гипертензи	Хамрагда лтын хувь	Хамрагдсан хүний тоо	Оношлогдсон артерийн гипертензи	Хамрагд алтын хувь
2024 оны байдлаар	Орхон	49778	339	98.2	45772	157	90.3
	Улсын дүн	1466875	0.6	68.7	1176543	0.2	87.5
2025 оны байдлаар	Орхон	55755	355	87.9	42878	169	103.6
	Улсын дүн	1561831	0.6	72.0	1196468	0.2	85.9

Умайн хүзүүний эрт илрүүлэг үзлэгт зорилтот насны нийт 3487 эмэгтэй хамрагдаж, хамрагдвал зохих насны эмэгтэйчүүдийн 60.5 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеэс 34.4 хувиар буурч, нийт 2969 шинжилгээнээс 2681 буюу 90.3 хувь нь хэвийн гарсан байна. Хөхний эрт илрүүлэг үзлэгт 21622 эмэгтэй хамрагдаж, хамрагдвал зохих насны эмэгтэйчүүдийн 88.4 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеэс 10.2 хувиар буурсан байна.

Жирэмсний хяналт

Жирэмсний хяналтад шинээр 1582 жирэмсэн эмэгтэйчүүд хамрагдан эхний 3 сартайд 1566 буюу 99.0 хувь нь хяналтад орж, өмнөх оны мөн үеэс эрт үеийн хяналт 0.2 хувиар буурсан. Хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 99.8 хувь цусны шинжилгээнд хамрагдсанаас 47 буюу 3.0 хувь нь цус багадаалттай байна. Шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн БЗДХ-ын шинжилгээний үзүүлэлтэд трихомониаз 33 буюу 2.1 хувь, тэмбүү 11 буюу 0.7 хувь, заг хүйтэн 1 буюу 0.06 хувь тус тус эерэг гарсан байна.

Эрт үеийн жирэмсний хяналт

БЗДХ-ын шинжилгээний үзүүлэлт

		Трихомониаз эерэг	Заг хүйтэн эерэг	Тэмбүү эерэг
2024 он	Орхон аймаг	32	3	9
	Аймгуудын дүн	270	49	255
	Улсын дүн	628	77	726
2025 он	Орхон аймаг	33	1	11
	Аймгуудын дүн	200	28	210
	Улсын дүн	523	53	704

Үр хөндөлт

Аймгийн хэмжээнд 2025 онд нийт 287 эмэгтэйчүүд үр хөндөх мэс ажилбарыг хийлгэсэн ба өмнөх оны мөн үеэс 74 тохиолдлоор нэмэгдэж, нийт үр хөндөлтөд 20 хүртэлх насны үр хөндөлтийн тохиолдол 30 (10.5%), хожуу үр хөндөлт 10 (3.5%) эзэлж байна.

Үр хөндөлтийн түвшин

	Үр хөндөлтийн тоо		Үр хөндөлтийн харьцаа (1000 амьд төрөлтөд)	
	2024 оны байдлаар	2025 оны байдлаар	2024 оны байдлаар	2025 оны байдлаар
Орхон аймаг	213	287	105.6	148.2
Аймгуудын дүн	3001	3028	114.0	123.8
Улсын дүн	12676	11797	219.5	217.9

Охидын жирэмслэлт, төрөлт, үр хөндөлт

	Өсвөр насны охидын			
	жирэмслэлтийн коэффициент	жирэмслэлтийн эзлэх хувь	төрөлтийн эзлэх хувь	үр хөндөлтийн эзлэх хувь
2024 оны байдлаар	6.3	3.3	3.3	5.6
2025 оны байдлаар	6.2	3.7	4.0	3.5
Өсөлт бууралт	-0.1	+0.4	+0.7	-2.1

Түргэн тусламжийн дуудлага

14186 түргэн тусламжийн дуудлага хүлээн авч үйлчилсэнээс 1.6 хувийг алсын, 7.8 хувийг осол, гэмтлийн дуудлага эзэлж байна.

	Түргэн тусламжийн дуудлага			Алсын дуудлагын эзлэх хувь	Осол, гэмтлийн дуудлагын эзлэх хувь
	Нийт	Алсын дуудлага	Осол гэмтлийн дуудлага		
2024 оны байдлаар	16451	293	2577	1.8	15.7
2025 оны байдлаар	14186	213	1107	1.6	7.8
Үзүүлэлт	-2265	-80	-1470	-0.2	-7.9

Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тусламж үйлчилгээ

2025 онд тайлан ирүүлсэн 156 эрүүл мэндийн байгууллагаас хүн амд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байгаа бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв 1, өрхийн эрүүл мэндийн төв 8, сумын эрүүл мэндийн төв 1, ортой хувийн клиник 12, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг 1, хувийн клиник 56 байна. Аймгийн хэмжээнд 31177 үйлчлүүлэгч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 200316 ор хоног ашиглаж, ор ашиглалтын хувь 64.4, дундаж ор хоног 6.4 байна.

Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд

	Орны тоо	Хэвтсэн өвчтөн	Эмчлэгдэж гарсан өвчтөн	Ор хоног	Эмнэлгийн нас баралт	Хоног болоогүй нас баралт	Хоног болоогүй нас баралтын хувь	Үүнээс		Орны фонд ашиглалт	Фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
								8-24 цагийн дотор нас баралт	8-24 цагийн дотор нас баралтын хувь				
БОЭТ	433	14920	14864	96194	143	43	30.1	21	48.8	222.2	67.3	6.5	34.3
СЭМТ	12	298	303	2115						176.3	53.4	7.0	25.3
ЭТ медикал	38	1357	1385	4653						122.4	37.1	3.4	36.4
ХХЭМБ	459	14541	14625	97354	1					212.1	64.3	6.7	31.9
Аймгийн дүн	942	31116	31177	200316	144	43	29.9	21	48.8	212.6	64.4	6.4	33.1

2025 оны байдлаар 10 000 хүн амд дунджаар 88.5 хэвтүүлэн эмчлэх тусламж үйлчилгээний ор ногдож байгаа нь өмнөх оны дунджаас 0.9-өөр буурсан байна.

Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан 10 000 хүн амд

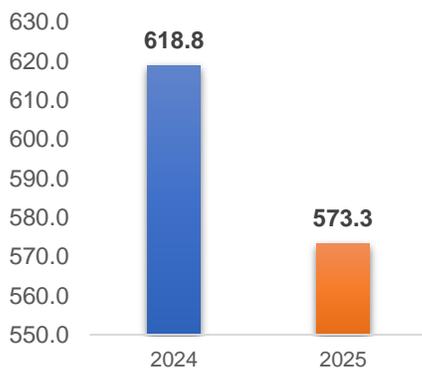
2025 оны байдлаар

№	ӨОУА-10 нэршил	Тохиолдлын тоо	10 000 хүн амд	Нийт тохиолдлын хувь
1	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	4720	443.7	15.1
2	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	4347	408.6	13.9
3	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	3709	348.6	11.9
4	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	2366	222.3	7.6
5	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	1778	167.1	5.7
6	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	1654	155.5	5.3
7	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	1265	118.9	4.1
8	Сэтгэцийн ба аягийн эмгэг	1207	113.5	3.9

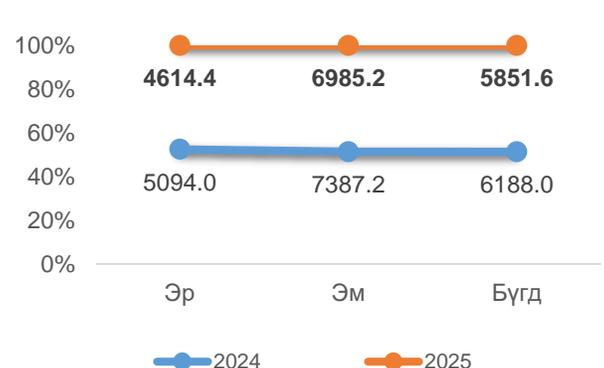
Халдварт бус өвчлөл

Аймгийн хэмжээнд 2025 оны байдлаар 10 000 хүн амд ногдох амбулаторийн өвчлөл (60988)-ийн түвшин 5732.7 болж, өмнөх оноос 455.3-аар буурсан байна.

Хүн амын өвчлөлийн тохиолдол 1000 хүн амд

Бүртгэгдсэн нийт өвчлөл 10 000 хүн амд, хүйсээр

Амбулаторийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан 10 000 хүн амд

2025 оны байдлаар

№	ӨОУА-10 нэршил	Тохиолдлын тоо	10 000 хүн амд	Нийт тохиолдлын хувь
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	14783	1389.5	24.2
2	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	11146	1047.7	18.3
3	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	9480	891.1	15.5
4	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	5658	531.8	9.3
5	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	4416	415.1	7.2
6	Арьс ба халимны өвчин	4453	418.6	7.3
7	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	3401	319.7	5.6
8	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	2015	189.4	3.3
9	Дотоод шүүрхэл,тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	1643	154.4	2.7
10	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	970	91.1	1.6

Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан

Амьсгалын тогтолцооны өвчлөлд:

- Цочмог бронхит 4085 буюу 27.6%
- Цочмог гүйлтэс,тонзиллит 2091 буюу 14.1%
- Амьсгалын дээд замын бусад цочмог халдвар 1683 буюу 11.4%
- Хамрын ба хамрын хамрын ангалын бусад эмгэг 1539 буюу 10.4%
- Уушгины хатгаа 1469 буюу 9.9%

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөлд:

- Шүд ба дайвар бүтцийн бусад эмгэг 2086 буюу 18.7%
- Шүд цоорох,кариес 1690 буюу 15.2%
- Ходоод ба дээд гэдэс,гастрит ба доуденит 1189 буюу 10.7%
- Цочмог нойр булчирхайн бусад өвчнүүд 1215 буюу 10.9%
- Цэсний замын өвчнүүд 955 буюу 8.6%

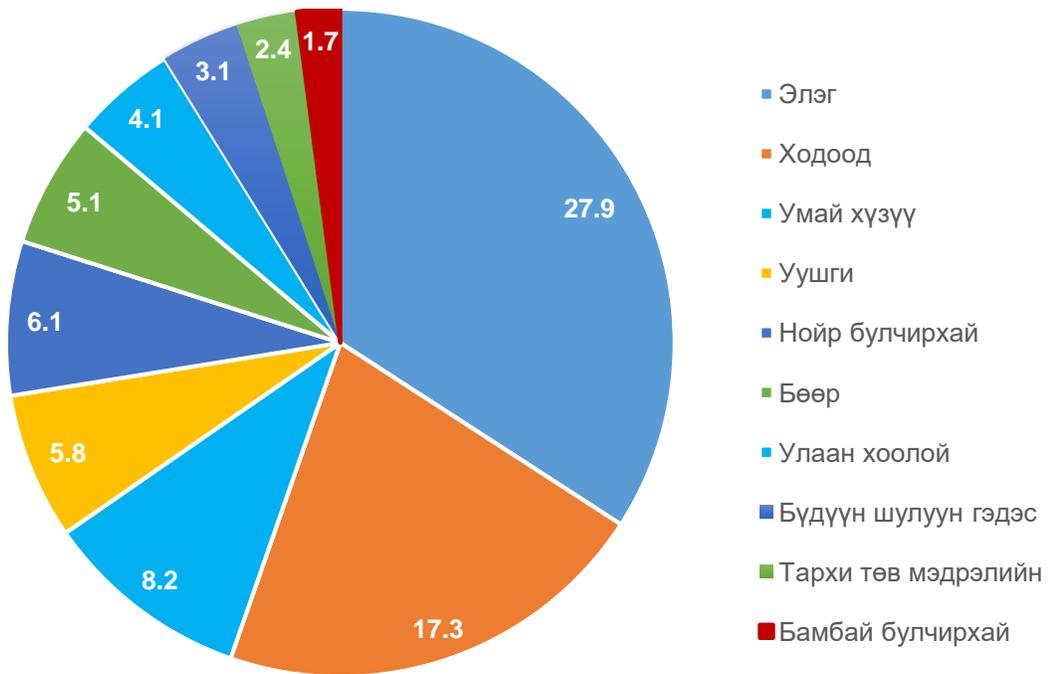
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчинд:

- Шээс ялгаруулах тогтолцооны бусад эмгэг 2441 буюу 25.7%
- Үтрээний үрэвсэл 2027 буюу 21.4%
- Бөөрний архаг үрэвсэл 1774 буюу 18.7%
- Цэвэрших үеийн бусад эмгэгүүд 533 буюу 5.6%
- Хөхний эмгэгүүд 308 буюу 3.2% тус тус эзэлж байна.

Хорт хавдрын тэргүүлэх шалтгаан

2025 оны байдлаар 294 хорт хавдрын шинэ өвчлөл оношлогдсоны 115 (39.1%) эрэгтэй, 179 (60.9%) эмэгтэй.Элэгний хорт хавдраар 82 тохиолдол шинээр оношлогдсоны 42.7 хувь эрэгтэй, 57.3 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа нь нийт хорт хавдрын 27.9 хувийг эзэлж байна.

Хорт хавдрын өвчлөлийн бүтэц

Гурав.Хүн амын нас баралт

2025 оны байдлаар аймгийн хэмжээнд нас баралтын 496 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 29 тохиолдлоор буурч нийт нас баралтын 29.0 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 43 тохиолдол буюу 29.9 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж, эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт өмнөх оны мөн үеэс 1 тохиолдлоор буурсан байна.

Нас баралтын түвшин 1000 хүн амд 4.7 байна. Нас баралтын 3.2 хувийг тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл эзэлж, осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын 51 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт нас баралтын 10.3 хувийг эзэлж өнгөрсөн оны мөн үеэс 17 тохиолдлоор өссөн бөгөөд 10 000 хүн амд ногдох осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 4.8 байна.

Осол гэмтлийн нас баралтын шалтгаан:

	Бүгд	Амиа хорлолт	Бусад хорлогдсон	Зам тээврийн осол	Бусад осол	Тодорхойгүй
2024 оны байдлаар	34	3	3	2	26	
2025 оны байдлаар	51	2	1	9	38	1

Нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаан 10 000 хүн амд

	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Хавдар	Гэмтэл хордлого, гадны шалтгаан	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Дотоод шүүрэл,тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчин
2024 оны байдлаар	17.6	15.6	3.2	3.5	1.4
2025 оны байдлаар	15.9	14.1	4.8	3.1	1.4

Нас баралтын нэгдүгээр шалтгаан болох зүрх судасны тогтолцооны өвчин дотор:

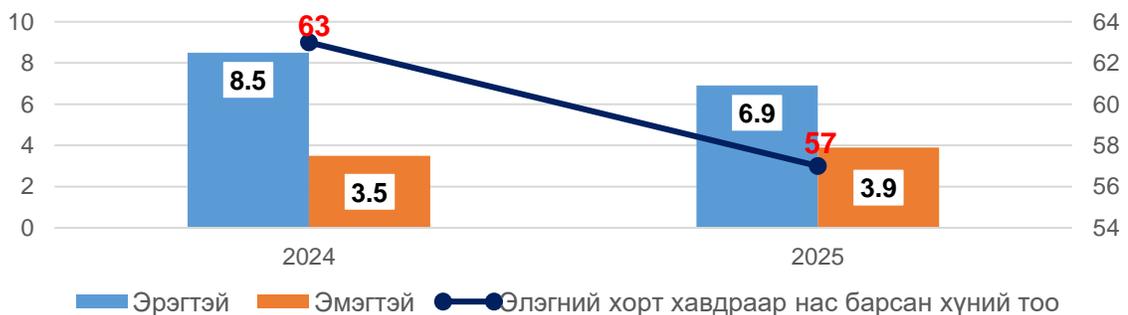
2024 оны байдлаар 185
• Бусад зүрх судасны тогтолцооны өвчин 79 буюу 42.7%
• Зүрхний ишеми 52 буюу 28.1%
• Зүрхний шигдээс 21 буюу 11.4%
•Тархины цус харвалт 14 буюу 7.6%

2025 оны байдлаар 169
• Бусад зүрх судасны тогтолцооны өвчин 74 буюу 43.8%
• Зүрхний ишеми 32 буюу 18.9%
• Зүрхний шигдээс 31 буюу 18.3%
• Тархины цус харвалт 11 буюу 6.5%

Хорт хавдрын шалтгаант нас баралт

Хавдраас шалтгаалсан нас баралт 2024 оны мөн үеэс 14 тохиолдлоор буурсан хэдий ч нас баралтын 2 дахь шалтгаан болсоор байгаа бөгөөд нас барагчдыг хүйсээр нь үзэхэд 61.1 хувь нь эрэгтэйчүүд байгаа нь эмэгтэйчүүдээс илүү өвчилж,нас барж байна. 2025 оны байдлаар хорт хавдрын шалтгаант нас баралт нийт нас баралтын 30.2 хувийг эзэлж, нас баралтын түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 17.4 10 000 эмэгтэй хүн амд 10.7 ногдож, хавдрын төрлийн дийлэнх нь элэг, ходоод, умай хүзүү,уушгины хорт хавдраас болж нас барж байна.

Элэгний хорт хавдрын нас баралт,10 000 хүн амд,хүйсээр

Элэгний хорт хавдар нь хүн амын нас баралтыг өвчлөлөөр тооцоход эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн нас баралтын 1-р шалтгаан болсоор байгаа бөгөөд өнгөрсөн онтой харьцуулахад 6 тохиолдлоор буурсан байна.

Эмгэг судлалын шинжилгээ

2025 онд эмнэлгийн нас баралтын 144 тохиолдол бүртгэгдсэнээс 46.8 хувьд нь эмгэг судлалын болон шүүх эмнэлгийн задлан шинжилгээ хийгдсэн байна.

Эмгэг судлалын шинжилгээний үзүүлэлт

	Эдийн шинжилгээ	Эсийн шинжилгээ	Эмнэлэгт бүртгэгдсэн нас баралт	Хийгдсэн задлан шинжилгээ		Амьгүй төрөлт	Амьгүй төрөлтөд хийгдсэн задлан шгээ	Задлан шинжилгээ хийгээгүй	Задлан шинжилгээний хувь	Оношийн зөрүү тоо	Оношийн зөрүүний хувь
				Эмгэг судлалын	Шүүх эмнэлгийн						
2024 оны байдлаар	1818	3236	125	63	10	8	1	52	55.6	7	10.9
2025 оны байдлаар	2395	2508	143	57	13	9	2	73	47.4	3	6.1

Дөрөв.Халдварт өвчин

Аймгийн хэмжээнд 971 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд **91.3** ногдож, өмнөх оны мөн үеэс 202 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. 2025 оны байдлаар халдварт өвчний бүтцийг харахад нийт халдварт өвчний 40.8 хувийг амьсгалын замын халдвар эзэлж байгаагийн (47.5 нь салхинцэцэг, 20.2 хувийг сүрьеэ, 14.4 хувийг улаанбурхан, 10.4 хувийг гар хөл амны өвчин 7.6 хувийг гахай хавдар,) 35.1 хувийг мөөгөнцөр, 18.7 хувийг бэлгийн замаар дамжих халдвар, 3.8 хувийг гэдэсний халдвар, 0.4 хувийг цусаар дамжих халдвар,0.3 хувийг зоонозын халдварт өвчин тус тус эзэлж байна. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 42.3 хувийг трихомониаз, 40.7 хувийг тэмбүү, 16.5 хувийг заг хүйтэн тус тус эзэлж, өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тэмбүүгийн өвчлөл 22 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 2.1 промиллоор нэмэгдэж, төрөлхийн тэмбүү 2 бүртгэгдсэн байна.

Нийт халдварт өвчин 10 000 хүн амд

		2024 оны байдлаар	2025 оны байдлаар
Орхон аймаг	Нийт халдварт өвчин	769	971
	10 000 хүн амд	73.1	91.3
Улсын дүн	Нийт халдварт өвчин	37312	52882
	10 000 хүн амд	106.5	149.2

Халдварт өвчний тохиолдол, нас баралт, төрлөөр

2025 оны байдлаар

№	Халдварт өвчин төрөл	Өвчлөл				Нас баралт			
		2024		2025		2024		2025	
		Тоо	10 000 хүн амд	Тоо	10 000 хүн амд	Тоо	10 000 хүн амд	Тоо	10 000 хүн амд
1	Амьсгалын замын халдварт өвчин	277	26.3	396	37.6	5	0.5	2	0.2
2	Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин	151	14.3	182	17.1			1	0.09
3	Гэдэсний халдварт өвчин	63	6.0	37	3.5				
4	Зоонозын халдварт өвчин	1	0.09	3	0.3	1	0.09		
5	Цусаар дамжих халдварт өвчин	4	0.4	4	0.4				
6	Бусад халдварт өвчин	273	25.9	349	32.8				
Нийт халдварт өвчин		769	73.1	971	91.3	6	0.6	3	0.3

Амьсгалын замын халдварт өвчин

2025 оны байдлаар аймгийн хэмжээнд амьсгалын замын халдварт өвчний 396 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт халдварт өвчний 40.8 хувийг эзэлж, амьсгалын замын халдварт өвчин өмнөх оноос 119 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Амьсгалын замын халдварт өвчний тохиолдол

